

ANDRZEJ KAMIŃSKI¹

ROLA DZIELNICOWEGO W ZAPEWNIENIU BEZPIECZEŃSTWA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

Bez wątplenia dzielnicowy jest przedstawicielem organów władzy publicznej w rozumieniu art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r.², który stanowi, iż „organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa”. Problemu interpretacyjnego nie stanowi również podstawa prawna powołania tej instytucji³, natomiast zakres jej wstępowania w konstytucyjnie zagwarantowane swobody jednostki już tak. Jak wskazuje Wiesław Skrzydło „[...] normy prawne muszą określać ich kompetencje, zadania i tryb postępowania, wyznaczając tym samym granice ich aktywności. Organy te mogą działać tylko w tych granicach. O ile jednostka ma swobodę działania zgodnie z zasadą, że co nie jest wyraźnie zabronione przez prawo, jest dozwolone, to organy władzy publicznej mogą działać tylko tam i o tyle, o ile prawo je do tego upoważnia, przy czym obywatel może zawsze domagać się podania podstawy prawnej, na jakiej organ podjął konkretną działalność. Jest to zgodne z wymogami wynikającymi z zasady demokratycznego państwa prawnego”⁴.

Zakres kompetencji dzielnicowego do podejmowania działań opartych na literze prawa i w jego granicach sprowadza się do realizacji przypisanych mu zadań na ściśle wyznaczonym obszarze jednostek podziału terytorialnego, którą zamieszkuje społeczność lokalna⁵. Jest to określony

¹ Nadkom. mgr Andrzej Kamiński — instruktor w Zespole Prawa Administracyjnego Instytutu Nauk Prawnych Wydziału Policyjnych Nauk Stosowanych Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie. Autor zajmuje się problematyką materialnego prawa administracyjnego w Policji, w szczególności kontrolą resortową w jednostkach organizacyjnych Policji, procedurą administracyjną oraz problematyką prawa pracy ze szczególnym uwzględnieniem pragmatyki służbowej i pracowniczej w Policji.

Kontakt z autorem za pośrednictwem redakcji.

² DzU z 1997 r., nr 78, poz. 483 z późn. zm.

³ Ustawa z 6 kwietnia 1990 r. o Policji (tekst jedn. DzU z 2016 r., poz. 1782 z późn. zm.) oraz szeroko rozumiane akty wykonawcze do ustawy. Ponadto — zarządzenie nr 5 komendanta głównego Policji z 20 czerwca 2016 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez dzielnicowego i kierownika dzielnicowych (Dz. Urz. KGP z 2016 r., poz. 26 z późn. zm.).

⁴ W. Skrzydło, *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, wyd. VII, Lex 2013 (pogrubienia tekstu pochodzą od autora).

⁵ M. Rozwadowski, *Bezpieczeństwo społeczności lokalnych oraz działania zmierzające do jego poprawy*, „Kultura Bezpieczeństwa. Nauka — Praktyka —

rejon, na który składa się np. kilka lub kilkanaście ulic, oznaczonych numerami. Na rodzaj tych zadań często wpływ ma również fakt, czy jest to osiedle potocznie nazywane „sypialnią miasta”, czy też obszar, na którym występuje szereg lokali gastronomicznych, klubów dyskotekowych. Niemniej jednak wiele z tych zadań jest wspólne dla każdego rejonu. Podział ten gwarantuje z jednej strony możliwość poznania przez dzielnicowego tej społeczności, jej codziennych problemów i w sytuacji tego wymagającej podjęcie działań zmierzających do zapewnienia jej wszelkiej pomocy, mającej wymiar indywidualny (np. pomoc konkretnej rodzinie dotkniętej problemem przemocy) oraz zbiorowy (np. rozmowa z sąsiadami naruszającymi ciszę nocną w bloku zamieszkałym przez kilkanaście innych rodzin), z drugiej dający jej gwarancję poczucia bezpieczeństwa⁶, że mają się do kogo zwrócić w razie takiej potrzeby. No właśnie — „zwrócić w razie takiej potrzeby”, ale czy społeczność lokalna wykorzystuje taką możliwość.

Zapytałem 10 moich znajomych, czy:

1. Czy znają swojego dzielnicowego?
— 10 osób odpowiedziało, że wiedzą, że ktoś taki „opiekuje się osiedlem”.
2. Czy mieli z nim kontakt?
— 10 osób odpowiedziało, że „nie miało takiej potrzeby” i „on ich nie wizytował”.
3. Czy w miejscu ich zamieszkania wywieszona jest informacja, kto jest ich dzielnicowym?
— 2 osoby odpowiedziały „tak”, 8 odpowiedziało, że „nie zwrócili uwagi, ale na pewno jest wywieszka z numerem określonych służb”.
5. Czy w razie potrzeby kontaktowałyby się bezpośrednio z dzielnicowym?
— 6. osób odpowiedziało — „to zależy od sytuacji”, 4 — dzwoniłyby bezpośrednio na nr 997 lub 112 (zadając w tym miejscu pytanie, dlaczego — odpowiedź brzmiała „bo szybciej”).

To małe „badanie” nie odzwierciedla danych statystycznych, ale wskazuje na poziom wiedzy moich znajomych na temat roli dzielnicowego w społeczeństwie. Sześciu na dziesięciu odpowiedziało „to zależy od sytuacji”, a więc 60% domniemam, że odróżnia sytuację stricte alarmową (997, 112) od tej codziennej, która w danym momencie takiej interwencji nie wymaga. Czy znam zatem swojego dzielnicowego? Jeżeli nie, dane takie można uzyskać z:

— aplikacji „Moja komenda”:

Refleksje” 2014, nr 15, s. 247: „społeczność lokalna to zbiorowość zamieszkująca wyodrębnione, stosunkowo niewielkie terytorium jak np. parafia, wieś czy osiedle, w której występują silne więzi wynikające ze wspólnoty interesów i potrzeb, a także z poczucia zakorzenienia i przynależności do zamieszkiwanego miejsca”.

⁶ T. Serafin, S. Parszowski, *Bezpieczeństwo społeczności lokalnych. Programy prewencyjne w systemie bezpieczeństwa*, Warszawa 2011, s. 33: „bezpieczeństwo to stan, który daje poczucie pewności, gwarancję jego zachowania oraz szansę na doskonalenie. Jest to jedna z podstawowych potrzeb człowieka, a także sytuacja odznaczająca się brakiem ryzyka utraty czegoś co człowiek szczególnie ceni, np. zdrowia, pracy szacunku, uczuć, dóbr materialnych, itp.”

— informacji umieszczonej na tablicy ogłoszeń w miejscu zamieszkania, która wygląda mniej więcej w następujący sposób:

Mój Dzielnicowy
Posterunek Policji w Olsztynie
10 – 900 Olsztyn
ul. (...)
REJON XXVIII
DZIELNICOWY
st.asp. (...)
tel. (89) (...) / kom. (...)
Rejon odpowiedzialności:
Moje miejsce zamieszkania

Zadania dzielnicowego nie sprowadzają się jednak tylko do oczekiwania na sytuacje, które będą wymagały podjęcia z ich strony interwencji. W wielu przypadkach są to również działania informacyjne — śmiało można stwierdzić, że mające charakter prewencyjny. Dla przykładu, w ramach programu „Dzielnicowy bliżej nas” następujące materiały informacyjne trafiły do mieszkańców:

„[...] w dniu 12 maja 2017 r., dzielnicowi z Posterunku Policji w Olsztynie w ramach obchodu służbowego spotykali się i rozmawiali z mieszkańcami oraz przedstawicielami instytucji i podmiotów działających na terenie olsztyńskich osiedli [...], którym wręczali ulotki informujące o założeniach programu «Dzielnicowy bliżej nas».

Fotografia 1

Działania informacyjne olsztyńskich dzielnicowych

Źródło: <<http://www.olsztyn.policja.gov.pl/o02/aktualnosci/32789,Olsztyn-Dzielnicowy-blizej-nas-materialy-informacyjne-trafily-do-mieszkancow.html>>, 17 maja 2017 r.

Każda ulotka opatrzona była numerem kontaktowym i adresem e-mail do «funkcjonariusza pierwszego kontaktu» z danego rejonu, by tym samym ułatwić olsztyńsiakom kontakt z ich dzielnicowymi. Dane z badań na temat oceny pracy dzielnicowych pokazują bowiem, że prawie 90% ankietowanych z kraju nie zna numeru telefonu do swojego dzielnicowego. Jednocześnie prawie 40% respondentów wyraziło opinię, iż dzielnicowi powinni rozdawać wizytówki z numerem telefonu. Podczas służby policjanci rozdysponowywali również plakaty informacyjne, które przekazane zostały m.in. przedstawicielom rad osiedli i proboszczom parafii. Ponadto w ramach programu «Dzielnicowy bliżej nas», olsztyńscy policjanci podczas codziennej służby rozpowszechniają informacje dotyczące aplikacji «Moja Komenda» i Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa. Funkcjonariusze instruuja, jak zainstalować aplikacje oraz jak z niej korzystać, podpowiadają też, jak jednym kliknięciem ustalić kontakt do swojego dzielnicowego, wpisując adres lub imię i nazwisko policjanta. Mundurowi przypominają, iż usługa jest bezpłatna i można z niej korzystać również bez dostępu do Internetu, czyli w trybie offline. Dzielnicowi propagują również korzystanie z Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa, która pozwala przekazywać Policji informacje o niebezpiecznych miejscach i sytuacjach w okolicy. Mieszkańcy dowiadują się o tym, że zgłoszenia są anonimowe, a każda informacja pojawiająca się na mapie jest weryfikowana przez policjantów. Policjanci podkreślają jednak, że Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa nie jest aplikacja, która służy zgłaszaniu pilnej interwencji i konieczności natychmiastowego przyjazdu policjantów na miejsce. Do tego celu należy wykorzystywać telefony alarmowe 997 lub 112⁷.

Ostatnie dane statystyczne wskazują jednak na duże poczucie bezpieczeństwa obywateli nie tylko w skali kraju, ale również społeczności lokalnej. Za informacją opublikowaną na stronie internetowej Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie „w dniach 30 marca–6 kwietnia 2017 roku, Centrum Badania Opinii Społecznej przeprowadziło badanie na temat bezpieczeństwa — zarówno w skali kraju, jak i w okolicy miejsca zamieszkania — oraz zagrożenia przestępczością. Badanie zrealizowano na reprezentatywnej losowej próbie dorosłych Polaków (N=1075). Zdecydowana większość Polaków (89%) uznaje swój kraj za bezpieczny. Przeciwnego zdania jest 9% ankietowanych. [...] Tak wysokiego wskaźnika poczucia bezpieczeństwa w kraju nie notowano w żadnej z dotychczas zrealizowanych edycji badania. Polacy jeszcze wyżej oceniają bezpieczeństwo w okolicy miejsca swojego zamieszkania. Niemal wszyscy ankietowani (95%) twierdzą, że miejsce, w którym mieszkają można nazwać bezpiecznym i spokojnym. Warto dodać, że wskaźnik bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania od kilku lat utrzymuje się na stabilnym i bardzo wysokim poziomie. Należy również podkreślić, że nigdy w historii tego badania, tj. od marca 1987 roku, odsetek wskazań

⁷ Lc/kw, Olsztyn: „Dzielnicowy bliżej nas” — *materiały informacyjne trafiły do mieszkańców*, <<http://www.olsztyn.policja.gov.pl/o02/aktualnosci/32789,Olsztyn-Dzielnicowy-blizej-nas-materialy-informacyjne-trafily-do-mieszkancow.html>>, 18 kwietnia 2017 r.

na poczucie bezpieczeństwa w okolicy miejsca zamieszkania nie był tak wysoki, jak w dwóch ostatnich edycjach badania⁸.

Jak już wskazano, dzielnicowy jako przedstawiciel organów władzy publicznej działa na podstawie i w granicach prawa. Bywa, że oczekiwania społeczeństwa wykraczają poza te kompetencje (np. gdy chodzi o właśnie rodzinne na tle majątku). Co do zasady zakres zadań dzielnicowego reguluje rozdział 4 zarządzenia nr 5 komendanta głównego Policji z 20 czerwca 2016 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez dzielnicowego i kierownika dzielnicowych⁹. Obszary, w jakich dzielnicowy realizuje postawione mu zadania, to w szczególności prowadzenie rozpoznania przydzielonego mu rejonu pod względem osobowym, terenowym, zjawisk i zdarzeń mających wpływ na stan bezpieczeństwa i porządku publicznego; realizowanie zadań z zakresu profilaktyki społecznej; realizowanie zadań z zakresu ścigania sprawców przestępstw i wykroczeń czy kontrolowanie przestrzegania prawa powszechnie obowiązującego oraz przepisów prawa miejscowego.

Na gruncie materii prawa administracyjnego, które niewątpliwie w zakresie działań dzielnicowego przeplata się z innymi dziedzinami prawa, na poczucie bezpieczeństwa społeczności lokalnej wpływ mają zadania wynikające z szeregu aktów prawnych zarówno prawa powszechnie obowiązującego, jak i prawa wewnętrznego. Dla przykładu warto wymienić w tym miejscu ustawę z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie¹⁰ (członkostwo w zespołach roboczych), ustawę z 21 maja 1999 r. o broni i amunicji¹¹ (wywiad środowiskowy) czy ustawę z 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych¹² (uzyskanie niezbędnych informacji dotyczących swojego rejonu w szczególności w zakresie planowanych doraźnie lub okresowo imprez, w tym imprez sportowych, kulturalnych, rozrywkowych i handlowych)¹³. Na gruncie aktów prawa wewnętrznego istotną rolę odgrywają wytyczne nr 2 komendanta głównego Policji z 7 grudnia 2011 r. w sprawie sposobu postępowania policjantów podczas realizacji procedury „Niebieskie Karty”¹⁴ (udział w grupie roboczej, prowadzenie teczek zagadnieniowej „Przemoc w rodzinie” odrębnie dla każdej rodziny).

W miejscu tym w warto zwrócić uwagę na rolę dzielnicowego w realizacji procedury „Niebieskie Karty” — problematyki mającej szczególny wydźwięk społeczny i medialny i występującej praktycznie w każdym rejonie jego działania. Powyższe ma również swoje odzwierciedlenie

⁸ kgp/db, *Rekordowy poziom poczucia bezpieczeństwa*, <<https://www.wspol.edu.pl/g/aktualnosci/562-rekordowy-poziom-poczucia-bezpieczenstwa>>, 27 kwietnia 2017 r.

⁹ Dz. Urz. KGP z 2016 r., poz. 26 z późn. zm.

¹⁰ Tekst jedn. DzU z 2015 r., poz. 1390.

¹¹ Tekst jedn. DzU z 2012 r., poz. 576 z późn. zm.

¹² DzU z 2015 r., poz. 2139 z późn. zm. Obecnie tekst jednolity ustawy ogłoszony został w DzU z 2017 r., poz. 1160.

¹³ Por. § 30 pkt 4 zarządzenia nr 5 z 2016 r. komendanta głównego Policji z 20 czerwca 2016 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez dzielnicowego i kierownika dzielnicowych (Dz. Urz. KGP z 2016 r., poz. 26 z późn. zm.).

¹⁴ Dz. Urz. KGP z 2011 r., nr 10, poz. 77.

w zmianach wprowadzonych od 1 stycznia 2017 r. w szeroko rozumianej problematyce skargowej w Policji, a mianowicie do kategorii III wprowadzony został nowy zarzut¹⁵ (tabela nr 1):

Tabela 1

Kategorie skarg		
Kategoria III	Lp.	Zarzuty
Czynności procesowe, administracyjne, z ustawy o Policji i inne	9	Czynności wykonywane w związku z procedurą „Niebieskie Karty”

Źródło: załącznik nr 1 do pisma z 12 sierpnia 2016 r. zastępcy dyrektora Biura Kontroli Komendy Głównej Policji mł. insp. Macieja Kunickiego, L. dz. Is – 12280/16/AK

Na podstawie badania audytowego przeprowadzonego 1 marca 2017 r. na terenie m.in. jednej z jednostek województwa warmińsko-mazurskiego ustalono, iż w okresie od 1 stycznia 2016 r. do 1 marca 2017 r. na 9 złożonych skarg na dzielnicowych, tylko jedna skarga dotyczyła procedury „Niebieskie Karty” (zarzut dotyczył niewłaściwego postępowania — skarga niepotwierdzona). Skarżącym była osoba, wobec której wdrożono rzeczoną procedurę, z uwagi na podejrzenie, iż stosuje przemoc w rodzinie (tabela 2).

Tabela 2

Wyciąg z kwestionariusza — skargi na dzielnicowych

KWESTIONARIUSZ NR 2B służący rozpoznaniu działań i opinii kierownika jednostki organizacyjnej Policji w obszarze funkcjonowania dzielnicowych w nowym modelu		Nr referencyjny:
Temat zadania audytowego	Funkcjonowanie dzielnicowych po wejściu w życie zarządzenia nr 5 komendanta głównego Policji z 20 czerwca 2016 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez dzielnicowego i kierownika dzielnicowych	
24.	Proszę o informacje w zakresie skarg, które wpłynęły do jednostki na dzielnicowych w okresie od 1 stycznia 2016 r. do chwili obecnej (1 marca 2017 r.), według poniższego układu	
	Przedmiot skargi	Wynik rozpatrzenia skargi
	Bezczynność, opieszałość	Niepotwierdzona
	Bezczynność, opieszałość	Niepotwierdzona
	Bezradność	Niepotwierdzona
	Bezczynność opieszałość	Niepotwierdzona
	Bezczynność, opieszałość	Niepotwierdzona
	Niekulturalne zachowanie	Niepotwierdzona
	Niewłaściwe postępowanie	Niepotwierdzona
	Niewłaściwe postępowanie	Niepotwierdzona
	Niekulturalne zachowanie	Niepotwierdzona
Informacje uzupełniające: w sumie 9 skarg (suma skarg)		

Źródło: dane z KPP w Iławie

¹⁵ Pismo z 12 sierpnia 2016 r. zastępcy dyrektora Biura Kontroli Komendy Głównej Policji mł. insp. Macieja Kunickiego, L. dz. Is – 12280/16/AK

W miejscu tym warto przytoczyć dwa przykłady, w których pomimo podjętych ze strony dzielnicowego określonych czynności codzienność napisała dwa różne scenariusze.

Przykład 1

W jednym z powiatów, doszło do zdarzenia, w którym ojciec rodziny po wyjściu z zakładu karnego po odbyciu kary z art. 200 kodeksu karnego (dokonanie innej czynności seksualnej z osobą nieletnią — pasierbicą lat 14)¹⁶, dokonał zabójstwa dwójki dzieci (córkę i pasierbicy), swojej małżonki, a następnie popełnił samobójstwo poprzez powieszenie, pozostawiając list i testament. W miejscu tym wskazać należy, iż w czasie kiedy ww. odbywał karę pozbawienia wolności, jego małżonka złożyła zawiadomienie o znęcaniu się nad rodziną (art. 207 kodeksu karnego) i została objęta procedurą „Niebieskie Karty”. Funkcjonariusze Policji informację o tym, że „coś” mogło się wydarzyć w domu tej rodziny uzyskali od sąsiadki, która była zaniepokojona „brakiem ruchu na wskazanej posesji”. Wysłany pod wskazany adres patrol potwierdził zaistniałe zdarzenie. Na kanwie powyższego zdarzenia, kierownik jednostki nadrzędnej zarządził przeprowadzenie kontroli pod kątem prawidłowości działań podjętych przez policję w związku z informacjami o występujących przypadkach przemocy w rodzinie. W ramach prowadzonej kontroli stwierdzono między innymi, iż dzielnicowy podejmował szereg czynności związanych z tą rodziną — realizował wizyty domowe, miał z nią kontakt telefoniczny oraz na podstawie otrzymanej z zakładu karnego informacji powiadomił małżonkę skazanego o tym, iż opuszcza on zakład karny. Kobieta stwierdziła, iż nie obawia się męża, dobro dzieci jest najważniejsze i planuje się rozwieść. W miejscu tym wskazać należy, iż przekazywanie tego typu informacji przez jednostki penitencjarne były efektem wypracowanych wielopłaszczyznowych działań mających na celu realizację Krajowego

¹⁶ Art. 200. [seksualne wykorzystanie małoletniego] (tekst jedn. DzU z 2017 r. poz. 2204 z późn. zm.):

§ 1. Kto obcuje płciowo z małoletnim poniżej lat 15 lub dopuszcza się wobec takiej osoby innej czynności seksualnej lub doprowadza ją do poddania się takim czynnościom albo do ich wykonania, podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

§ 2. (uchylony).

§ 3. Kto małoletniemu poniżej lat 15 prezentuje treści pornograficzne lub udostępni mu przedmioty mające taki charakter albo rozpowszechnia treści pornograficzne w sposób umożliwiający takiemu małoletniemu zapoznanie się z nimi, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 4. Karze określonej w § 3 podlega, kto w celu swojego zaspokojenia seksualnego lub zaspokojenia seksualnego innej osoby prezentuje małoletniemu poniżej lat 15 wykonanie czynności seksualnej.

§ 5. Karze określonej w § 3 podlega, kto prowadzi reklamę lub promocję działalności polegającej na rozpowszechnianiu treści pornograficznych w sposób umożliwiający zapoznanie się z nimi małoletniemu poniżej lat 15.

Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Dzielnicowy otwarty był również na kontakt ze sprawcą tej przemocy domowej, co potwierdza fakt, iż 2 dni po opuszczeniu zakładu karnego (sobota) sprawca skontaktował się (poniedziałek) z dzielnicowym, informując go o opuszczeniu zakładu karnego i prosząc o pomoc „w odebraniu z domu rzeczy osobistych, których niestety sam wziąć nie może, z uwagi na zakaz zbliżania się do dzieci, w szczególności do pasierbicy na odległość 50 m”. Jednocześnie poinformował dzielnicowego, iż aktualnie mieszka u matki, w przyszłości zamierza sprzedać dom i zacząć życie od nowa. Strony ustaliły termin spotkania na czwartek. Niestety do spotkania nie doszło, ponieważ w środę (w dniu poprzedzającym spotkanie) ujawniono zaistniałą tragedię. Na kanwie przedstawionych treści, dzielnicowy w szczególności:

- 1) realizuje zadania profilaktyki społecznej przez przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;
- 2) w ramach rozpoznania osobowego¹⁷ na bieżąco uzyskuje informacje o osobach zamieszkałych lub przebywających w jego rejonie, które ze względu na swoją przeszłość, aktualny tryb życia i zachowania mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i porządku publicznego, a w szczególności o osobach karanych oraz korzystających z przepustki lub przerwy w odbywaniu kary;
- 3) dzielnicowy w stosunku do tych osób podejmuje w szczególności następujące czynności — prowadzi z nimi rozmowy profilaktyczne;
- 4) dzielnicowy powinien kontaktować się z osobami — potencjalnymi ofiarami przestępstw i wykroczeń — w celu wskazania im właściwych sposobów unikania zagrożenia.

W przedstawionym przykładzie, pomimo szeregu podjętych działań, dzielnicowy nie miał wpływu na to co się później wydarzyło.

Przykład 2

Jak wynika z doniesień prasowych¹⁸, 25 kwietnia 2017 r. „Dzielnicowy będąc na służbie w swoim rejonie działania udał się na zaplanowaną wcześniej wizytę do jednej z rodzin na terenie miasta [...] Podczas kontroli rodziny w ramach procedury „Niebieskie Karty” w rozmowie z domownikiem ustalili, że w mieszkaniu mogą znajdować się nielegalne substancje. Po krótkim rozeznaniu funkcjonariusz znalazł kilkadziesiąt woreczków foliowych z zapięciem strunowym z zawartością białego proszku oraz suszu roślinnego. Część z nich znajdowała się w pomieszczeniach mieszkalnych, a część w pomieszczeniach piwnicznych. Zabezpieczone «znalezisko» przekazano do Komendy Policji w Działdowie, gdzie następnie przebadano testerem narkotykowym. Wynik wskazał jednoznacznie, że w woreczkach

¹⁷ Dzielnicowy prowadzi również rozpoznanie terenowe, zjawisk i zdarzeń mających wpływ na stan bezpieczeństwa i porządku publicznego.

¹⁸ mcz, *Dzielnicowy był z wizytą u rodziny i znalazł narkotyki* <<http://dzialdowo.wm.pl/435466,Dzielnicowy-byl-z-wizyta-u-rodziny-i-znalazl-narkotyki.html#ixzz4g6OQkQBr>>, 30 kwietnia 2017 r.

znajdowała się amfetamina i marihuana. W mieszkaniu nieobecny był właściciel środków odurzających. Następnego dnia policjanci zatrzymali 28 letniego mieszkańca Działdowa i znaleźli kolejne woreczki z amfetaminą. Mężczyzna usłyszał zarzut posiadania narkotyków. Grozi mu kara pozbawienia wolności do lat 3¹⁹.

Fotografia 2

Narkotyki znalezione przez dzielnicowego

Źródło: mcz, *Dzielnicowy był z wizytą u rodziny i znalazł narkotyki* <<http://dzialdowo.wm.pl/435466,Dzielnicowy-byl-z-wizyta-u-rodziny-i-znalazl-narkotyki.html#ixzz4g6OQkQBr>>, 30 kwietnia 2017 r.

Nasuwa się zatem wniosek, iż być może w sąsiedztwie tego zatrzymanego mieszka nie tylko przysłowiowy „Jan Kowalski”, który ma świadomość szeroko rozumianego problemu „narkomanii”, ale zapewne też i „Jaś Kowalski” — uczeń 1 klasy ogólniaka, który przez zwykłą ciekawość lub inny przypadek mógł nawiązać kontakt z owym zatrzymanym. Być może właśnie ten dzielnicowy (wręcz jestem tego pewien) swoim zaangażowaniem w wykonywanie czynności służbowych uchronił tego „Jasia Kowalskiego” od jego „pierwszego razu”, który mógł być jego „ostatnim razem — złotym strzałem”, a przecież dzielnicowy udał się do tej rodziny w zupełnie innym celu.

Jak widać na podstawie powyższej historii, dzielnicowy w szczególności w ramach rozpoznania osobowego na bieżąco uzyskuje informacje o osobach zamieszkających lub przebywających w jego rejonie, które ze względu na swoją przeszłość, aktualny tryb życia i zachowania mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i porządku publicznego, a w szczególności o osobach podejrzewanych o prowadzenie działalności przestępczej.

¹⁹ Tamże.

Wskazany powyżej badaniem audytowym objęto także kwestię pełnienia przez dzielnicowych dodatkowych funkcji w zespołach lub grupach, w tym powołanych przez podmioty pozapolicyjne (tabela nr 3).

Tabela 3

Wyciąg z kwestionariusza — dodatkowe funkcje dzielnicowych

KWESTIONARIUSZ NR 2B służący rozpoznaniu działań i opinii kierownika jednostki organizacyjnej Policji w obszarze funkcjonowania dzielnicowych w nowym modelu		Nr referencyjny:
Temat zadania audytowego	Funkcjonowanie dzielnicowych po wejściu w życie zarządzenia nr 5 komendanta głównego Policji z 20 czerwca 2016 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez dzielnicowego i kierownika dzielnicowych	
	Proszę o wyszczególnienie policjantów realizujących zadania dzielnicowych, którzy pełnią jakieś dodatkowe funkcje, wskazując te funkcje, bądź są członkami zespołów lub grup (w tym powołanych przez podmioty pozapolicyjne), wskazując te zespoły lub grupy	
13.	Wszyscy dzielnicowi miejscy są członkami grup roboczych Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i wszyscy dzielnicowi pozamiejscy są członkami grup roboczych Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (łącznie 15 dzielnicowych) Udział w spotkaniach grup roboczych MZI/GZI zajmuje każdemu dzielnicowemu ok. dwie godziny w skali miesiąca. Zdaniem ww. czas ten jest wystarczający	

Źródło: Dane z KPP w Iławie

Tabela 4

Wyciąg z kwestionariusza — zakres oczekiwań obywateli w sprawach dotyczących pracy dzielnicowych)

	Jakie są Pana/Pani spostrzeżenia z przyjmowania przez Pana/Panią obywateli w sprawach dotyczących pracy dzielnicowych?
14.	Praca dzielnicowych wykonywana jest dobrze, jedynie oczekiwania osób z którymi rozmawiałem były inne wybiegające poza zakres kompetencji policjanta, np. rozwiązywanie konfliktów rodzinnych na tle majątkowym (darowizny, spadki, itp.)

Źródło: dane z KPP w Iławie

Tabela 5

Wyciąg z kwestionariusza — inicjowanie współdziałania dzielnicowych z przedstawicielami organów administracji publicznej, instytucji, szkół, zakładów pracy, organizacji społecznych i młodzieżowych oraz samorządu mieszkańców w ochronie bezpieczeństwa i porządku publicznego

KWESTIONARIUSZ NR 3			Nr referencyjny:	
służący rozpoznaniu działań i opinii realizacji przez kierownika dzielnicowych w obszarze funkcjonowania dzielnicowych w nowym modelu				
Temat zadania audytowego	Funkcjonowanie dzielnicowych po wejściu w życie zarządzenia nr 5 komendanta głównego Policji z 20 czerwca 2016 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez dzielnicowego i kierownika dzielnicowych			
8.	Proszę o wyspecyfikowanie zrealizowanych przez Pana/Panią w okresie od 1 lipca 2016 r. do chwili obecnej (1 marca 2017 r.) działań w ramach inicjowania współdziałania dzielnicowych z przedstawicielami organów administracji publicznej, instytucji, szkół, zakładów pracy, organizacji społecznych i młodzieżowych oraz samorządu mieszkańców w ochronie bezpieczeństwa i porządku publicznego			
	Przedmiot działania	Termin realizacji	Podmiot, którego działanie dotyczyło	Najistotniejsze wyniki/efekty
	Inicjowanie pogadek z uczniami ich rodzicami i nauczycielami	Od 1 lipca 2016 do 1 marca 2017 r.	Szkoly, przedszkola, ośrodki zbiorowego wypoczynku	Pogadanki, rozdanie odblasków
	Inicjowanie spotkań z pracownikami większych zakładów pracy w zakresie BRD oraz KMZB	Od 1 lipca 2016 r. do 1 marca 2017 r.	Zakłady Pracy	Uświadomienie zagrożenia, instruktaż co do KMZB
	Informacje uzupełniające: od 1 lipca 2016 r. dzielnicowi Rejonu Dzielnicowych odbyli 289 spotkań; spotkania odbywały się we wszystkich przedszkolach na terenie miasta i gminy (...), szkołach podstawowych na terenie miasta i gminy (...), wszystkich gimnazjach na terenie miasta i gminy (...), Zakład stolarski Drew-Gór, PKS (...), Animex (...)			

Źródło: dane z KPP w Ilawie

Na podstawie powyższych informacji, dzielnicowy realizuje zadania profilaktyki społecznej, w szczególności przez: inspirowanie i współuczestniczenie w przedsięwzięciach z zakresu profilaktyki społecznej, współpracując z innymi policjantami, jednostkami samorządu terytorialnego oraz innymi podmiotami pozapolicyjnymi; informowanie mieszkańców o występujących zagrożeniach i udzielając instrukcji o sposobach zabezpieczania się w określonych sytuacjach oraz organizowania się w celu poprawy bezpieczeństwa.

Słowa kluczowe: dzielnicowy, społeczność lokalna, bezpieczeństwo, procedura „Niebieskie Karty”, skarga

Keywords: District, Local society, Security, Blue Card Procedure, Complaint

Streszczenie: Dzielnicowy jest gospodarzem przydzielonego mu rejonu służbowego, powinien znać specyfikę obsłużwanego terenu, realizować policyjną profilaktykę prewencji kryminalnej z jednoczesnym urzeczywistnieniem służebnej roli Policji wobec społeczeństwa. Czy spełnia on jego oczekiwania?

Summary: Neighborhood is the host of the department assigned to him, should know the specific nature of the area served, carry out police prevention of crime prevention while simultaneously implementing the servant role of Police against society. Does it meet his expectations?

